

Stavovské hlídky:

Hlídka advokátů.

Rídí Dr. Stanislav Hendrych, gen. taj. Adv. komory v Praze II., Mikulandská ul. č. 18.

VALNÁ HROMADA ADVOKÁTNÍ KOMORY PRAŽSKÉ.

Dne 17. června 1945 konala se velmi četně navštívená valná hromada advokátní komory pražské. Zahájil ji jménem Národního výboru advokátní komory dr. Drábek, jehož projev dále otiskujeme.

Pracovní program nastínil dr. Roušar, který uvedl, že tento program je určován celkovým programem národní fronty Čechů a Slováků, dohodnutý v Moskvě a přijatý v Košicích. Zdůraznil, že lid je a zůstane jediným zdrojem státní moci v republice, nutnost neúprosného boje proti fašismu, nejvyšší spolupráci s Národními výbory.

V rámci očisty stavu prováděné za spolupráce s lidem, místními Národními výbory a závodními radami, bude ze stavu vyloučen každý, kdo za okupantů zrazoval, s Němci aktivně kolaboroval a kdo vůbec vystupoval asociálně. Jde zejména o zjištění případů, kde někteří členové stavu pod předstíráním známostí lákali odměny za intervence u německých soudů a úřadů. Výbor bude spolupracovati s kolegy koncipienty, zaměstnanci, jednotnou studentskou organizací a s ÚRO. Naváže a bude udržovati úzké spojení s obdobnou stavovskou organizací v Sovětském svazu, bude vydávati publikace odborné o sovětském státním zřízení a právu v Sovětském svazu vůbec. Úzce bude spolupracovati se stavovskými organizacemi všech slovanských národů. Bude poskytnuta pomoc členům stavu politicky persekvovaným a pozůstalým po nich. Očista stavu od Němců byla provedena v Čechách úplně, poněvadž němečtí advokáti vesměs vystupovali jako nejaktivnější nacisté. Pensijní pojištění bude provedeno na veřejném podkladě.

V rámci výboru budou zřízeny různé komise, zejména očištná, legislativní, informační a tisková a hraničářská. Do nového výboru není kandidován žádný člen bývalého výboru kromě kolegy dra Drábka, který z důvodů politických byl z výboru i výkonu advokacie vyškrtnut a persekvován.

Advokacie přinesla nejtěžší oběti na životech a majetku, poněvadž její členové pochází vesměs z pracujících vrstev a tento původ projevil se i v práci převážné části kolegů za okupantů, správným politickým a mravním postojem.

Advokáti jako první ze svobodných povolání valnou hromadou manifestují svoji jednotu a upřímnou snahu začleniti se do budování nového státu. Jednotná kandidátní listina národní fronty pro volby byla sestavena uřímnou dohodou všech čtyř politických stran, přebírajících zodpovědnost za budování státu. Funkční období výboru bylo určeno na dobu co nejkratší, aby mohla býti příští valná hromada ustavena na podkladě co nejdemokratičtějším s přihlédnutím k zájmu jednotlivých krajů.

Stav může býti ohrožen pouze tím, kdyby členové nepochopili, že národní osvobození může býti zajištěno pouze sociálním osvobozením, tedy prací

zaměřenou nikoliv k osobnímu prospěchu, ale k prospěchu všech pracujících vrstev národa. Potlesk při jednotlivých bodech programu svědčil o tom, že účastníci program nejenom schvalují, ale že jsou odhodláni jej splnit.

Po kratší programové debatě na návrh valné hromady byl nový výbor zvolen jednomyslně hlasováním, když nová valná hromada byla stanovena na 1. října 1945.

Nově zvolený president dr. Antonín Klouda, který se před krátkou dobou vrátil z koncentračního tábora, byl uvítán potleskem a ve svém projevu zdůraznil, že advokacie bude zase svobodnou a nezávislou, čemuž za okupantů nebylo, že zvládne nové úkoly. Žijeme na přelomu doby, český národ samostatně rozhoduje o svých věcech. Záleží na mravní síle každého jednotlivce, což zejména u advokátů je důležité. Uvítal spolupráci koncipientů a advokátních zaměstnanců. Žijeme v revoluci, žijeme rychleji, jest nutno provést důkladnou spravedlivou očistu stavu bez osobního hanobení a špinění. Vnitřní odboj pracoval za nejtěžších podmínek, zachránil však fyzickou existenci národa, o kterou zahraniční pracovníci právem projevovali obavy. Každý do práce na své místo. Projev dra Kloudy byl přivítán velkým potleskem.

Stalo se po prvé v dějinách české advokacie, že takovýmto způsobem jednotně a svobodně bylo manifestováno jak pro otázky stavovské, tak pro otázky národní a sociální.

Projev dra Jaroslava Drábka zněl:

Kolegyně a kolegové!

Mám čest zahájit dnešní valnou hromadu Advokátní komory pro Čechy, která svým významem daleko překročuje rámec našich obvyklých valných hromad a vítám všechny přítomné kolegy, kteří se dostavili v tak hojném počtu, co nejsrdečněji. Vítám dále zástupce našich kolegů-koncipientů a zástupce Ústřední rady odborů.

Válka pro náš národ skončila, stojíme na prahu mírového období, jehož úkolem bude znovuvybudovati svět, zpustošený nejstrašnější válkou, jakou kdy lidstvo prožilo. Bude to úkol čestný, ale zároveň úkol nesmírně těžký a zodpovědný. Při něm i my, čeští advokáti, musíme nastoupiti k práci na úseku, který nám připadá a úsek ten je významný a práce, která nás čeká, bude zodpovědná, máme-li uhájit advokacii místo, které jí přísluší a které si svým významem zaslouží. O tom se zmíním ještě později a podrobněji.

Považuji totiž za svou povinnost obeznámiti Vás nejprve se ztrátami, které v našich řadách způsobila válka. Jsou strašné a bolestivé. Podle neúplných šetření, která Národní výbor Advokátní komory za krátkého času svého působení mohl provést, zahynuly na popravišti, ve vězeních a koncentračních táborech desítky, ba zdá se, několik set našich kamarádů a mezi těmito našimi padlými jsou, bohužel, namnoze jména kolegů, kteří byli ozdobou našeho stavu a kteří v okamžiku, kdy národ byl v nebezpečí, neváhali obětovati za vlast své existence, majetek, štěstí svých rodin a nakonec i svůj život.

V letech 1939—1945 byli popraveni:

JUDr.: Schneeberger Emil, Praha; Dýčka Vladimír, Rakovník; Svoboda Vladimír, Čes. Budějovice; Hauner Edgar, Praha; Veger Josef, Tábor; Vančura Čeněk, Čáslav; Černý Zdeněk, Příbram; Sedláček Tomáš, Nymburk; Kálal Jaromír, Hradec Král.; Friš Slavoj, Poděbrady; Zikmund Svatomír, Čes. Budějovice; Havránek Bohumír, Louny; Dvorský Jaroslav, Tábor; Huspeka Vlastimil, Trh. Sviny; Engler Karel, Nový Bydžov; Řiha Emil, Čes. Brod; Žváček Vladimír, Pardubice; Svoboda Viktor, Praha; Haken Miroslav, Slaný; Pugnár Jan, Slaný; Wahl Veoslav, Praha; Leden Eugen, Praha; Váhala František, Praha; Lamka Vladimír, Louny; Černošlák Ladislav, Praha; Fleischmann Jan, Praha; Klouda Vladimír, Praha.

22 z těchto vyjmenovaných kolegů zahynulo jako oběti persekuce po atentátu na Heydricha.

V koncentračních táborech neb vězení zemřeli:

JUDr.: Sekanina Ivan, Praha; Klieman Ladislav, Čes. Budějovice; Fifka Vojtěch, Praha; Svěrák Bohumil, Praha; Pařez František, Dvůr Králové; Růžička Josef, Praha; Lauda Karel, Kdyně; Podlašický Jaroslav, Velvary; Mayer Jaroslav, Tábor; Kverka Přemysl, Praha; Marek Jan, Roudnice; Štěpánek Vladimír, Praha; Keller J. V., Praha; Dobruský Karel, Praha; Naus František, Čes. Budějovice.

Bohužel, truchlivá statistika, kterou Vám předkládám, je naprosto neúplná a kusá, neboť nezachycuje vůbec advokáty židy, jejichž evidenci ztratila Komora po 15. březnu 1939. Týká se to celkem 642 advokátů, postižených persekucí rasovou, z nichž se do dnešního dne přihlásilo pouhých 21 kolegů, tedy necelá 4%. Můžete sami posouditi, kolik asi z těchto nešťastných kolegů jest na živu, abyste si mohli pak učiniti přibližnou představu o celkovém rozsahu ohromných ztrát, které náš stav utrpěl.

Prosím Vás, abyste povstáním a minutou ticha uctili památku těchto našich velikých mrtvých, kterým nikdy nebudeme moci býti dostatečně vděční za velikou oběť, kterou přinesli.

Stejně skličují a drtivá je statistika ohledně kolegů, kteří prošli peklem gestapáckých žalářů a koncentráků, ztrávili léta v bídě, hrůze a ponížení a vrátili se nám namnoze s podlomeným zdravím, ztrativše v mnoha případech veškerý svůj majetek a kteří stojí nyní často v pokročilém věku, bez jakýchkoli prostředků, před smutnou perspektivou, že musí začínati z ničeho a úplně znova.

Podle našich — opět naprosto kusých zjištění — bylo přechodně vězněno 81 advokátů, avšak v této číslici není opět zachycena ona skupina 642 kolegů-židů po 15. III. 1939. Není tedy pochyby, že i tato cifra jest ve skutečnosti několikanásobně vyšší.

Je v běhu akce, která má zachytiti celkový rozsah ztrát, které náš stav během války utrpěl, osudy a jména všech našich persekvovaných kolegů a je samozřejmé, že její výsledky budou pak oznámeny.

Naši mučedníci, živí i mrtví, ukládají našemu stavu největší závazek. Nejde jen o to, postarati se o tyto utýrané a ožebračené kolegy, resp. jejich rodiny, je naší povinností také, abychom my, kteří jsme přežili válku, snažili se ze všech svých sil, aby bylo splněno vše, proč obětovali svoji svobodu, své životy.

V okamžiku, kdy Národní výbor předává vedení do rukou nového výboru, je také nutno, abychom Vás seznámili trochu s historií vzniku Národního výboru a předložili Vám bilanci jeho, byť zcela krátké, ale přece jen plodné činnosti.

Jsem nucen vrátiti se při této retrospektivě až do doby z konce prvé a do druhé republiky, kdy i poměry ve výboru Advokátní komory byly věrným odleskem katastrofálních událostí, které spěly nezadržitelně ke krizi. Nebylo mnoho těch, kteří jasně viděli, kam poměry spějí, ale již tehdy činili plány do budoucna k provedení nutných reforem. Když pak válka propukla a události se začaly řítiti, začaly i tyto plány nabývat konkrétnějších forem. Nešlo nám při tom o osoby, nešlo nám o osobní zájmy, byli jsme vedeni jedině zřetelem na náš stav, o jehož budoucnost jsme se báli, vidouce, kam až mohou věci dospěti zásluhou politicky nezodpovědných jedinců. Na sklonku války jsme se sešli a vyhledali nové mladší kolegy mimo bývalý advokátní výbor, s nimiž jsme jednali o tom, jak připravit revoluci i v okruhu našeho stavu a jaká opatření učiniti, abychom pevně a bez kolísání překonali dobu přechodnou a odevzdali vedení novým lidem. V okamžiku, kdy na pražských ulicích bojovaly ještě tanky a rachotily kulometry, byl dán povel k přestavbě i naší stavovské organisace příkazem, který jsem obdržel od tehdejšího pověřence ministerstva spravedlnosti, abych dal popud ke kolektivní resignaci celého starého výboru a k ustavení Národního výboru.

Myslím, že dnes mohu konstatovati se zadostučiněním, že celá tato přechodná perioda proběhla bez vážných krisí a bez zbytečných tvrdostí, neboť Národní výbor naší komory se ve svém celku nepovažoval za žádný výbor definitivní, tím méně za nějaký sbor, jehož úkolem by bylo jen vyřizovati revolučními metodami nějaké staré účty, nýbrž za orgán zcela provisorní, jehož jediným úkolem bylo zajistit klidný přechod a vykonati nejnutnější opatření, která situace nezbytně vyžadovala. Přesto byl proveden velký kus práce, v očistě, v iniciativním budování i v organisaci. Poznáte to v novém výboru, pozná to každý, kdo má dobrou vůli a schopnost viděti. Pracovali jsme celé dny v komisích i v plenu a neminulo dne, aby nebyla konána nějaká schůze. Nechci Vás unavovati žádnou suchou statistikou a omezím se na to, že jen několika slovy načrtnu vykonanou práci.

Po bedlivém šetření suspendovali jsme podle návrhu komise pro očistu stavu do dnešního dne celkem 12 nehodných příslušníků našeho stavu, kteří ve velké zkoušce války neobstáli, zajistili jsme a substituty obsadili všechny zavřené německé advokátní kanceláře, organisovali jsme zajištění a zlikvidování všech advokátních kancelářů v pohraničí, zkonsolidovali jsme tam příliv nových kolegů s pevným programem pečlivého a úměrného rozdělení míst a osobami kvalifikovanými.

Vypracovali jsme celou řadu iniciativních legislativních podnětů ve všech oborech ve zvláštní legislativní komisi. Navázali jsme spojení s ministerstvy, s Národními výbory, a hleděli jsme vůbec náš stav zapojiti do veliké doby budování státu k prospěchu stavu i celku. — To vše za dobu pouhých pěti týdnů.

Jinak vás již částečně poučily oběžníky Národního výboru komory o tom, jaké budou naše úkoly do budoucna a co je třeba učiniti, aby rány, které náš stav utrpěl, byly co nejrychleji zhojeny a kromě toho, jak bude asi třeba v budoucnu postupovati, aby existence advokacie a její budoucnost byla zajištěna a zabezpečena.

Není doba na dlouhé proslovy, pro hlučné fráze, ale není po mém soudu také doba pro rekriminace, pro paušální a nerozmyšlené odsuzování. Nehodlám se proto na tomto místě zabývatí podrobnější činností advokacie a jejího vedení po dobu války, byla by to kapitola obšírná a vyžadovala by opatrné analýsy. Setkali bychom se v ní na jedné straně s osobnostmi a činy, které vrhly stín na dobré jméno české advokacie, na druhé straně však také s postavami kolegů, opravdových vlastenců, kteří se zasloužili o to, že advokacie nemůže a nesmí býti jako celek odsuzována a přehlížena a kterým máme v prvé řadě co děkovati, že jsme si uchovali svoji autonomii, na kterou byl náš stav vždy právem tolik hrdý. Ti, kdož se provinili, jsou a budou souzeni a, jak jsem se již o tom zmínil, Národní výbor komory zahájil v tom směru již velmi intenzivní činnost, která ovšem nemohla býti skončena v několika málo týdnech, po které Národní výbor pracoval, při níž však přes to byly vyřízeny všechny případy advokátů německých a nejdrastičtější případy zrádců a kolaborantů. Ohledně celé řady provinilých advokátů jest příslušné řízení v běhu. Bude úkolem nového výboru, aby v této práci pokračoval, ji dokončil a vůbec provedl očistu důsledně až do konce. K tomuto bodu měl bych však ještě několik připomínek.

Masaryk řekl, že demokracie je režim práce a že neznamená revoluci v permanenci. Chtěl tím říci, že metody, jimiž pracuje a musí pracovat revoluce, liší se od metod, jimiž musí naopak zase pracovat demokracie v dobách normálních. Do takových normálních dob vcházíme pokud jde o naše věci advokátní, do jisté míry vlastně již skončením této valné hromady, a proto mám za to, že ti, kdož budou dokonávati započatou očistu stavu, musí postupovati sice přísně a nesmlouvavě, avšak s bedlivostí a se zachováním všech zákonných předpisů, kterých budou míti k tomuto účelu po ruce daleko víc než náš revoluční Národní výbor a které jim jejich úlohu jistě ulehčí. Nebojím se ničeho více, než spáchané křivdy na lidech nevinných a léta, která jsem ztrávil jako člen výboru naší komory, mne poučila o tom, jak vhodným a snadným objektem pro vznesení křivého obvinění jest advokát, zejména advokát-odpůrce. Proto ti, kdož budou za nového vedení vyšetřovati a souditi zejména případy t. zv. kollaborantství, nechť váží bedlivě všechny okolnosti, rozlišují motivy zjištěné od motivů ideových, nechť opatrně vymezují ostrou čáru mezi těmi, kdož jednali z důvodů osobního prospěchu a kariernictví a těmi, kdož jednali ve stavu jisté nouze nebo z donucení nebo dokonce snad v zájmu vyšším. Revoluce nese s sebou nutně přehmaty, období porevoluční musí se však takových přehmatů úzkostlivě vyvarovati a vyvarovati se jich musíme dvojnásob my advokáti, kteří jsme si za své povolání zvolili práci, směřující k prosazování práva a spravedlnosti.

Nebude však jediným úkolem nového výboru likvidovat minulost, nýbrž také starat se o budoucnost o přiznám se Vám, že na tuto práci nového vedení dívám se naplněn vážnou starostí. Nejsem totiž s to, abych se i při svém vrozeném optimismu díval na další vývoj advokacie nekriticky růžově. Prosím, aby mi bylo rozuměno: Nemám tím na mysli jen hmotné problémy a zájmy našich kolegů, nýbrž očekávaný další vývoj stavu jako celku, a to nejen u nás, nýbrž i v ostatním světě. Stav a formy advokacie, jak nás historie učí, odpovídají vždy soudobým poměrům hospodářským, sociálním a politickým a jen zcela letmý pohled do historie

nás poučí, že zrušení všech vázaností stavu, jakými byl na př. numerus clausus, nominační systém a pod., bylo v přímém vztahu s rozvojem liberalismu politického a hospodářského, tedy období, které ve svém klasickém slova smyslu bylo touto válkou — a vlastně již válkou předchozí — definitivně skoncováno a uzavřeno. Je to samozřejmé a lehce pochopitelné, že stav, jako jest advokacie, s typickými pro sebe znaky formální individualnosti a nezávislosti, mohl se nejširše uplatnit právě v oněch obdobích, která ve smyslu panujících doktrin podporovala tyto znaky i v ostatním životě hospodářském a politickém. Jak jsem však již pravil, toto období jest nenávratně za námi a viděli jsme již v době po první světové válce, že vývoj, směřující od individualismu ke kolektivismu, vynutil si i v našem stavu nutně korektivy. Tento vývoj půjde nezadržitelně dále, a bylo by bláhové stavěti se mu v cestu. Jediným východiskem z této situace bude hledati jiné, nové, soudobé struktury politické a hospodářské lépe odpovídající formy advokacie. Zbývá ovšem otázka, jak dalece jsme my advokáti na toto přizpůsobování politicky a mravně připraveni, a jediné tato otázka jest zdrojem všech mých obav, neboť je mi jasno, že, nenajdeme-li mezi sebou dosti schopných kolegů, kteří budou míti nutnou sílu, pružnost a autoritu, aby tento neodvratný vývoj antcipovali, a budoucí formy advokacie mu rozumně přizpůsobili, dojde nutně ke krisím, sahajícím na samý kořen advokacie. Věřím jinak pevně v konečný úspěch, neboť bohudíky, vždy v hodinách vážného rozhodování našlo se až dosud mezi námi dostatek schopných, kteří dovedli ukázati správnou cestu. Jde jen o ten přerod, aby probíhal co nejkliidněji a aby celek neutrpěl při něm újmy a ztráty neodčinitelné a zbytečné. Bez otřesů to však v žádném případě nepůjde, neboť každý přerod nese s sebou bolesti a obtíže. Ti, kdož nás povedou, musí se přičinit o to, aby ty bolesti a obtíže byly co nejmenší.

Řekl jsem, že to bude práce zodpovědná, ale musím také ihned dodat, že to bude práce krásná a vděčná. Budeme moci zase pracovati svobodně a i když budou obtíže, budeme jim moci čelit přímo a svobodně. A kdyby nebylo nic jiného, než to jediné, to jest tato svoboda, stálo by to samo o sobě za všechnu práci a námahu. Vždyť my, advokáti, jsme obzvláště citliví pro otázku osobní nezávislosti a svobody a myslím, že proto není pouhou náhodou, že právě z našich řad, u nás i všude v cizině, vyrostly v nejpohnutějších dobách nejkrásnější zjevy bojovníků za svobodu, spravedlnost a demokracii.

V okamžiku, kdy se chystáme sbírat i zužitkovati plody obrovského boje za svobodu, který i pro náš národ skončil vítězně, je jistě naší povinností, vzdáti také dík těm, kteří v tomto gigantickém boji nám pomáhali a kteří přispěli k tomu, že náš národ opět vzal správu svých věcí do rukou a že proto i my, čeští advokáti, přestali jsme býti advokáty poloprávními, trpěnými toliko z milosti německých uchvatitelů u zdecimovaných soudů t. zv. Protektorátu, advokáty, kteří nemohli a nesměli podle svého dobrého svědomí chrániti právo a zákon, advokáty, kterým nebylo dovoleno ujmouti se ani v nejmenším svých bratří, když je soudy a gestapo věznilo, týralo a vraždilo.

Náš dík za to vše patří v první řadě všem těm, kteří doma i za hranicemi vedli nelítostný boj proti německým usurpátorům v čele s presiden-

tem Budovatelem Dr. Edvardem Benešem, dále našim spojencům, Svazu sovětských socialistických republik, maršálu Josefu Visarionoviči Stalini a jeho Rudé armádě, pokryté nehynoucí slávou, která ve svém konečném úsilí podepřela i pražské povstání a zachránila naši Prahu od zkázy a zničení. Nesmíme však zapomenouti vzdát svůj dík i Velké Británii, která tak velkomyslně poskytla útluk naší emigraci a držela samojediná tíhu války ve chvílích pro Evropu více než kritických a konečně i Spojeným státům americkým, které svojí vydatnou pomocí a nakonec i přímou intervencí pomohly zachránit Evropu a její civilizaci.

Končím, kolegyně a kolegové, svůj úvodní projev a přeji zdar naší osvobozené republice, advokacii a její budoucnosti a na konec i Vám všem, abyste konečně v zaslouženém klidu a při důstojné práci mohli budovati a zajistiti své existence a připraviti tak svým rodinám a dětem život v opravdovém míru, který byl až dosud naší generaci osudem odpírán a po němž jsme vždy tolik toužili.

Rusko-česká právnícká terminologie.*)

(Русско-чешская юридическая терминология)

I. Названия отдельных юридических дисциплин:	Pojmenování jednotlivých právníckých oborů:
Государственное право.	Státní právo.
Конституционное право.	Ústavní právo.
Административное право.	Správní právo.
Гражданское право.	Civilní právo.
Гражданский процесс.	Civilní řízení.
Уголовное право.	Trestní právo.
Уголовный процесс.	Trestní řízení.
Трудовое право.	Pracovní právo.
Земельное право.	Pozemkové právo.
Колхозное право.	Kolchozní právo.
Финансовое право.	Finanční právo.
Хозяйственное право.	Hospodářské právo.
Вексельное право.	Směnečné právo.
Международное право.	Mezinárodní právo.
II. Источники права:	Prameny práva:
Закон (постановление Верховного Совета СССР, СР или АР).	Закон (usnesení Nejvyšší rady SSSR, SR nebo AR).

*) Má za účel postupně seznámiti českého čtenáře s běžnou právníckou terminologií. Nemůže ovšem vyčerpati po stránce věcné právo, platné v Sovětském svazu.

Указ (постановление Президиума Верховного Совета СССР, СР или АР).	Nařízení (usnesení presidia Nejvyšší rady SSSR, SR nebo AR).
Постановления и Распоряжения правительства — Совета Народных Комиссаров СССР, СР или АР.	Vládní nařízení a opatření vlády — rady lidových komisařů SSSR, SR nebo AR.
III. Собрания законов, распоряжений и т. п.	Sbírky zákonů, nařízení a pod.**)
Ведомости Верховного Совета Союза ССР (опубликовываются законы и указы).	Zprávy Nejvyšší rady Svazu SSR (uveřejňují se zákony a nařízení).
Собрание постановлений и распоряжений правительства Союза ССР (СП. и Р. СССР).	Sbírka vládních nařízení a opatření vlády Svazu SSR (zkr. SP. a R. SSSR).

* *

*

СССР — Союз Советских Социалистических Республик.	SSSR — Svaz Sovětských Socialistických Republik.
СР — Союзная Республика.	SR — Svazová republika.
АС — Автономная Республика.	AS — Autonomní republika.
СНК — Совет Народных Комиссаров.	SNK — Rada lidových komisařů.
РСФСР — Российская Социалистическая Федеративная Советская Республика.	RSFSR — Ruská Socialistická Federativní Sovětská Republika.
УССР — Украинская Социалистическая Советская Республика.	USSR — Ukrajinská Socialistická Sovětská Republika.
БССР — Белорусская Социалистическая Советская Республика.	BSSR — Běloruská Socialistická Sovětská Republika.

Evžen Tarabrin.

***) Každá svazová republika, pokud se týče autonomní republika, má svoje vlastní sbírky, v nichž jsou uveřejňována usnesení státních orgánů těchto republik.

Autoři článků v tomto čísle

† univ. prof. v Brně Dr. Jaromír Sedláček, rada nejv. soudu v Brně Dr. František Poláček, adv. koncip. v Praze Dr. Bohumil Sládek, univ. prof. v Brně Dr. Josef Neubauer, adv. v Praze Dr. Jaroslav Drábek, taj. adv. komory v Praze Dr. Evžen Tarabrin.